



TRONDHEIM KOMMUNE

Rådmannen, kommunaldirektør for
kultur og næring

Det kongelige kulturdepartement
Medieavdelingen
Postboks 8030 Dep
N-0030 OSLO

Vår saksbehandler
Kjersti Lerseth

Vår ref.
12/59321/ C34 &13
oppgis ved alle henv.

Deres ref. Dato
12/4654 ME/ME2 LVH:MK 03.04.2013

Svar - Høring - innspillsnotat fra arbeidsgruppa for mangfold i film og tv

Vedlagt følger Trondheim kommunes innspill til høringen.

Forslaget til vedtak, slik det er beskrevet i vedlegget, ble behandlet i Trondheim kommunes formannskap i dag 3. april 2013.

Forslaget ble vedtatt med følgende tillegg etter pkt 2:

“Formannskapet framhever den betydningen de regionale filmproduksjonsmiljøene har for formidling av relevante historier fra hele landet, og at regionale filmsenter og filmfond må kunne initiere og støtte slik filmproduksjon. Det er bekymringsfullt at bare 28 % av filminnspillingene de siste fire-fem år har skjedd i regionene, og at denne andelen er synkende. Erfaringene viser at slike filmer verdsettes av publikum, ved at kinobesøket ofte blir høyere på filmer med lokal forankring”.

Fullstendig protokoll vil bli ettersendt så snart ordføreren har signert denne.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Morten Wolden
kommunaldirektør for kultur og næring

Kjersti Lerseth
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Trondheim kommunes innspill til høringen

Postadresse:
TRONDHEIM KOMMUNE
Rådmannen
Postboks 2300 Sluppen
7004 Trondheim

Besøksadresse:
Munkegata 1

Telefon:
+47 72 54 85 26

Telefaks:
+47

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: radmann.postmottak@trondheim.kommune.no
Internettadresse:

Saksframlegg

Høring - Innspillsnotat fra arbeidsgruppa for mangfold i film og tv-drama

Arkivsak.: 12/59321

Forslag til vedtak:

Formannskapet slutter seg til rådmannens vurdering slik det framgår i saken samt vedtar følgende uttalelse til innspillsnotatet til Kulturdepartementet fra arbeidsgruppa for mangfold i film og tv:

1. Formannskapet er svært tilfreds med at Kulturdepartementet ønsker å arbeide for et større mangfold i norsk kinofilm og tv-drama.
2. Formannskapet anmoder Kulturdepartementet om å gjennomføre en analyse av de ulike aktørenes roller, ansvar og behov for at de best mulig kan bidra til økt mangfold i kinofilm og tv-drama. I den anledning bør det legges spesiell vekt på betydningen av og mulighetene som ligger i den regionale filmsatsingen.
3. Formannskapet har følgende kommentarer til forslagene i innspillsnotatets pkt. 5:

Pkt. 5.1.1 Legge kortfilmstøtten til de regionale filmsentrene og opprette filmsenter i Oslo

- Formannskapet går inn for at Norsk Filminstitutt fortsatt skal disponere midler til utvikling og produksjon av kortfilm. Kortfilmstøtten hos Norsk Filminstitutt og de regionale filmsentrene bør økes.
- Etablering av et nytt filmsenter i Oslo bør ikke prioriteres før filmsatsingen i regionene har kommet opp på et nivå som gjør dem i stand til å ivareta sin rolle og oppgaver knyttet til utvikling av mangfold på filmområdet. I den anledning vil Trondheim kommune oppfordre kulturdepartementet til å revurdere bruken av befolkningstetthet som kriterium for fordeling av tilskudd til de regionale filmsentrene.

Pkt. 5.1.2 Følge opp utjevningsforslag for balansert kjønnsrepresentasjon i norsk filmbransje

- Kulturdepartementet oppfordres til å prioritere innenfor en framdriftsplan hvilke tiltak som skal gjennomføres for å oppnå en balansert kjønnsrepresentasjon i norsk filmbransje.

Pkt. 5.1.5 En aspirant-, hospitant- og mentorordning som legges til filmsentrene

- Trondheim kommune foreslår at forvaltningen av en aspirant-, hospitant- og mentorordning legges til ett av de regionale filmsentrene med tilknytning av et nasjonalt oppnevnt organ som behandler søknader om etablering av slike stillinger/prosjekter.

Pkt. 5.2.2 Øke antall film og tv-fortellinger for barn og unge basert på originale og samtidige historier

- Trondheim kommune ber Kulturdepartementet om å innføre tiltak som først og fremst stimulerer til økt produksjon av film for barn og unge ved prioritering av målgruppen innenfor eksisterende tilskuddsordninger.

Pkt. 5.2.3 Introdusere incentivordninger

Trondheim kommune

- Incentivordninger for utenlandsk filmproduksjon i Norge bør etableres så raskt som mulig.

Pkt. 5.3.2 Film X: Opprette et filmverksted for barnehage- og skolebarn

- Etablering av en institusjon for formildning til barn og unge bør ikke prioriteres som et statlig anliggende. Trondheim kommune forutsetter at Kulturdepartementet prioriterer å styrke satsingen på barn og unge hos de etablerte institusjonene, nasjonalt og regionalt, for utvikling av et godt tilbud til barn og unge gjennom samarbeid med andre lokale og regionale aktører.

Pkt 5.3.3 Tiltak rettet mot de yngste og de eldste

- Trondheim kommune foreslår at Kulturdepartementet tar ansvar for tilskudd som skal styrke satsingen på barn og unge. Dette bør gjøres ved å legge til rette for samarbeid mellom regionale filmsentre, kinoer, cinematek og filmklubber og det interkommunale samarbeidet om Den kulturelle spaserstokken slik at tilbudet når ut i alle kommuner.

Saksutredning:

Bakgrunn

Som oppfølging av Stortingsmelding *St.meld. nr. 22 (2006-2007) Veiviseren*, nedsatte kulturministeren i mai 2012 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å se på utfordringer knyttet til mangfold i film og tv. Arbeidsgruppen leverte sin innstilling 21.11.12 i et innspillsnotat med forslag til tiltak på området. Kommunen er invitert til å avgi en høringsuttalelse til dette notatet med spesiell vekt på forslagene til tiltak i notatets pkt. 5. Rådmannen har forberedt saken i dialog med Filmsenter og filmfond og samarbeidet med Sør-Trøndelag fylkeskommune om et samordnet saksfremlegg.

Fakta

I *Veiviseren* ble hovedmålet for den norske filmpolitikken definert som *”et mangfold av film- og tv-produksjoner basert på norsk språk, kultur og samfunnsforhold, som er anerkjent for høy kvalitet, kunstnerisk dristighet og nyskaping, og som utfordrer og når et stort publikum i Norge og internasjonalt”*. Det ble da vedtatt en rekke kvantitative målsettinger for norsk filmproduksjon der de fleste nå er innfridd.

Den regionale filmsatsingen er også et uttrykt mål i *Veiviseren* som del av den samlede, nasjonale filmpolitikken. *Veiviseren* understreker at de regionale og nasjonale ordningene skal utfylle og støtte opp under hverandre for å bidra til å oppnå de overordnede målene på filmområdet. I *Veiviserens* pkt. 7.2.6 om den regionale filmsatsingens betydning for utvikling av mangfold på filmområdet står det videre: *«De regionale filmsentrene er filmfaglig og filmkulturelt forankret, og har som formål å utvikle en regional filmkultur. De regionale filmsentrene er viktige for å bygge opp talenter regionalt, utvikle en regional bransje, samt øke interessen for filmkultur lokalt. De regionale filmsentrene bør også ha en viktig funksjon i forhold til barn og unge.»*

Hensikten med å nedsette en arbeidsgruppe for mangfold innen kinofilm og tv-drama er at den skal se på og vurdere hvordan vi kan få frem større bredde i talenter innen bransjen og hvilke historier som blir fortalt. Arbeidsgruppen skal se på utfordringer knyttet til mangfold i film og tv og utarbeide forslag til tiltak på området.

Trondheim kommune

Arbeidsgruppen har tolket mandatet til å se på hvordan kinofilm og tv-drama (kunstneriske og estetiske uttrykk) speiler samfunnet (synliggjør og bekrefter Norge som et mangfold av ulike kulturelle fellesskap). Hvordan representerer og forholder kinofilm og tv-drama seg til disse fellesskapene på filmnerret og på skjermer? Hvilke historier blir fortalt? For å sikre en felles forståelse av mangfold, og for å komme fram til målrettede tiltak, har arbeidsgruppen avgrenset problematikken. De har valgt å se på kinofilm og tv-drama som en verdikjede der forskjellige ledd i kjeden gir spesifikke og ulike bidrag til mangfold: **skapermangfold**, **innholdsmangfold** og **brukermangfold**.

Innledende bemerkning til arbeidsgruppens innspillsnotat

Rådmannen savner en analyse av de ulike aktørenes rolle og betydning for utviklingen av mangfold innen filmområdet. Dette er viktig for å underbygge forslagene til tiltak som utvalget foreslår. Det vises her som eksempel, til kulturdepartementets vurderinger og anbefalinger i Veiviseren pkt. 7.2.6 over om den regionale filmsatsingens betydning for utvikling av mangfold på filmområdet. Rådmannen vil påpeke at dette er avhengig av et strategisk og langsiktig arbeid for å utvikle et stort mangfold innen alle områder av det norske filmområdet.

Det blir i innspillsnotatet påpekt at den egentlige utfordringen i norsk filmproduksjon er at underskogen er for homogen.

I den anledning bør bruken av statistikk på side 15 i innspillsnotatet påpekes. Noe misvisende som et positivt trekk, hevdes det at nesten 1/3 (28 %) av fiksjonsfilmene innspilles i regionene (reelt nærmere ¼), samtidig som 82 % av produksjonsselskapene holder til på det sentrale Østlandet. Det er mer grunn til bekymring over dette når tallene fra Norsk filmfond i St.meld. nr. 22 (2004-2005) Kultur og næring s.78. viste at over 40 pst. av alle langfilmer i årene før dette, ble spilt inn utenfor Oslo-området. Dette er en negativ trend som må motvirkes, og som handler om mer enn å oppnå et geografisk mangfold.

I NOU 2013: 4 *Kulturutredningen 2014* vises det til at storparten av realøkningen i statlige bevilgninger til filmområdet etter 2005, har gått til Norsk Filminstitutt. Dette til tross for at staten i perioden også i større grad har bidratt til den regionale filmsatsingen. Videre påpekes at det ikke skjedd har skjedd markerte forskyvninger av tyngdepunktene i filmnæringene til tross for økt satsing på regional film. Kulturutredningen understreker at det tar tid å utvikle bærekraftige og stabile produksjonsmiljø utenfor Oslo, og mener at dette bør være en prioritert oppgave innenfor filmpolitikken i årene som kommer.

I det følgende avgrenser rådmannen sitt forslag til høringsuttalelse til å gjelde de forslagene til tiltak der det er grunn til uenighet med, eller behov for utfyllende kommentarer i forhold til arbeidsgruppens forslag til tiltak i pkt. 5. Ut over dette mener rådmannen at arbeidsgruppen har levert et godt grunnlag for videre arbeid med utvikling av mangfold i film og tv-drama.

Kommentarer til forslag til tiltak i notatets pkt. 5.

Pkt. 5.1 Fem forslag til for bedret skapermangfold

Rådmannen mener at filmsentrene spiller en viktig rolle i forhold til alle forslagene under pkt. 5.1, jf. betraktningen som står innledningsvis, fordi de vil være et viktig virkemiddel for å bedre skapermangfoldet. Det bør derfor foretas en tydelig rolleavklaring mellom filmsentrene og Norsk Filminstitutt i denne sammenhengen.

Trondheim kommune

Pkt 5.1.1 Legge kortfilmstøtten til de regionale filmsentrene og opprette et filmsenter i Oslo
Rådmannen bifaller at dagens kortfilmstøtte som forvaltes av Norsk Filminstitutt, økes. Samtidig er det viktig for aktører i regionene at kontakt og synlighet mot det nasjonale apparatet opprettholdes. Rådmannen ønsker derfor ikke at dagens kortfilmstøtte som forvaltes av NFI legges til de regionale filmsentrene, men at NFI ivaretar sin nasjonale rolle ved fortsatt å forvalte midler til kortfilm. Økningen av kortfilmstøtte bør imidlertid komme både NFI og regionene til gode. Det er videre behov for en rolleavklaring mellom statlig og regionalt nivå som sikrer at det utvikles ordninger som forsterker hverandre.

Videre støtter rådmannen at regionale filmsentra skal kunne tildele økonomisk støtte til utvikling av manuskript for kinofilm og tv-drama.

Den regionale filmsatsingen er med få unntak fortsatt i en tidlig utviklingsfase, og det er avgjørende for å utvikle mangfold at det regionale perspektivet ivaretas. Det er fortsatt behov for å styrke filmsentrene i regionene for å få dem opp på et nivå som gjør at de bedre kan fylle sin rolle slik at det skaper et større mangfold på filmområdet. Rådmannen mener derfor at forslaget om å opprette et eget filmsenter i Oslo ikke bør prioriteres nå. Samlet har talenter og ulike målgrupper i Oslo fordelene av nærheten til de tunge filmselskapene som får mest økonomisk støtte fra de offentlige støtteordningene. Samtidig ivaretar NFI i dag noen av rollene som de regionale sentrene gjør. I tillegg bemerkes at fordelingen av midler etter folketall slik det nå fungerer, vil forsterke sentraliseringen ytterligere ved opprettelse av enda et filmsenter på Østlandet. Det vises her til konklusjonen i Kulturutredningen 2014.

Pkt. 5.1.2 Følge opp utjevningsforslag for balansert kjønnsrepresentasjon i norsk filmbransje
Rådmannen støtter forslaget om oppfølging av rapporten Ta alle talentene i bruk fra 2010, men oppfordrer til at tiltakene prioriteres etter en framdriftsplan som synliggjør hva som ønskes oppnådd på kort og lang sikt.

Rådmannen har ingen kommentar til *pkt 5.1.3 Utvikle skaperkraften i filmbransjen.*

Pkt. 5.1.4 Rekruttering av filmprodusenter med minoritetstilhørighet
Rådmannen har ingen bemerkninger til dette punktet.

Pkt. 5.1.5 En aspirant-, hospitant- og mentorordning som legges til filmsentrene
De regionale filmsentrene har etter hvert opparbeidet seg et høyt faglig nivå og stor kunnskap om utfordringer og ressurser i egen region. Forvaltningen av en slik ordning kan med fordel legges til et regionalt filmsenter. Til dette kan det tilknyttes nasjonalt oppnevnt organ som vurderer søknader om opprettelse av aspirant- og mentorstillinger, etter retningslinjer som fastsettes av Kulturdepartementet. Dette vil være et viktig bidrag til utvikling av ny kompetanse i den regionen som får tildelt denne oppgaven. Det bør da også gjennomføres jevnlig evaluering av bruken av midlene på bakgrunn av rapportering til Kulturdepartementet eller Norsk Filminstitutt.

Pkt 5.2 Forslag til bedret innholdsmangfold

Kommentarer til pkt. 5.2.1 Økte ressurser til manuskript- og prosjektutvikling med klart innhold
Rådmannen stiller spørsmål ved om kriteriene for å oppnå bedret innholdsmangfold som arbeidsgruppen foreslår, blir for smale. Større mangfold i innholdet kan kjennetegnes både ved kriterier knyttet til tema, geografi, alder osv.

Trondheim kommune

Pkt 5.2.2 Øke antallet film- og tv-fortellinger for barn og unge basert på originale og samtidige historier

Rådmannen er av den oppfatning at tiltak som bidrar til å stimulere økt produksjon av filmer for barn og unge, kan ha større virkning enn opprettelsen av egne konsulentstillinger. Utfordringen er ofte at manusforfattere og regissører får større oppmerksomhet ved satsing på andre produksjoner enn de som er rettet mot barn og unge. Det bør være en tydelig prioritering av midlene som er til rådighet, integrert som et prioritert tiltak innenfor de eksisterende tilskuddsordningene på både nasjonalt og regionalt nivå. Prioritering av utviklingsstøtte av manus, manuskonkurranser og økning av etterhåndsstøtten synes som en riktig vei å gå på dette området.

Kommentar til pkt 5.2.3 Introdusere incentivordninger

Rådmannen påpeker at det er spesielt viktig for regionene at det kommer på plass en incentivordning. Dette vil bidra til mer likestilling mellom Oslo-miljøet og regionene. Ordningen vil kunne gi økt volum av utenlandske filmproduksjoner i Norge, bygge kompetanse i regionene og bidra til å skape en bærekraftig filmbransje. Dette er viktig for landet som helhet. Et godt kompetent filmmiljø flere steder i landet vil i neste omgang økt mangfold og internasjonal interesse for norske filmer. I tillegg utvikler dette merkevaren Norge og gjør landet salgbart på det internasjonale turistmarkedet.

Pkt 5.3. Forslag til tiltak for bedret brukermangfold

pkt. 5.3.1 NFIs tilskuddsordninger til lansering av nye filmer bør evalueres og tilpasses digital distribusjon Rådmannen har ingen spesielle merknader til dette punktet, men vil påpeke at innholdet her er viktig.

Kommentar til pkt. 5.3.2 Film-X: opprette et filmverksted for barnehage- og skolebarn

Arbeidsgruppen foreslår at det opprettes et filmverksted og opplevelsessenter for barn og unge inkludert en mobil enhet. Under dette punktet viser arbeidsgruppen til Filmbussen i Trøndelag og Oppland der den bærende ideen er å møte ungdom på deres hjemmebane, og hvor erfarne instruktører reiser rundt på skoler og fritidsklubber og holder kurs. Et nasjonalt filmverksted/opplevelsessenter for barnehage- og skolebarn vil være et godt tilbud til befolkningen i Oslo-området, men ellers ha liten betydning for barn og unge i resten av landet. Det er derfor viktig å styrke tilbudet i regionene der det allerede finnes mye kunnskap om mottakerne med behov og utfordringer som disse måtte ha. Nærheten til målgruppen er viktig for resultatet gjennom langsiktig og målrettet arbeid. Med satsing i regionene ligger muligheten også bedre til rette for å utvikle et strukturert samarbeid mellom regionale filmsentre og kulturskolene, Den kulturelle skolesekken, Ungdommens Kulturmønstring og andre lokale fritidstilbud. Film er fortsatt et underrepresentert uttrykk innenfor etablerte kulturtiltak for barn og unge, og bør styrkes.

Rådmannen mener at filmsatsingen mot barn og unge må styrkes og videreutvikles, ikke minst i regionene. Dette fordrer at kulturdepartementet følger opp Film og kino sitt vedtak ved at det avsettes midler direkte over statsbudsjettet til dette formålet. Før dette har kommet på plass er det grunn til stor bekymring over stadig mindre midler fra den avgiftsfinansierte ordningen som forvaltes av Film og kino. Det henvises her til Trondheim kommunes høringsuttalelse vedtatt av formannskapet i møte 02.05.12 sak 82/12 Høring – Utkast til endring i forskrift om film og videogram.

Kommentar til pkt 5.3.3 Tiltak rettet mot de yngste og de eldste

Dette punktet er uklart. Arbeidsgruppen kunne mer utfyllende ha belyst eksisterende ordninger og tiltak rettet mot barn, unge og eldre og vurdert hvordan disse ordningene kan utnyttes bedre. Det

Trondheim kommune

eksisterer i dag et godt etablert apparat for Den kulturelle skolesekken (regionalt og lokalt) og Den kulturelle spaserstokken (lokalt og gjennom interkommunalt samarbeid). Videreutvikling av disse tiltakene og tilrettelegging for kommunikasjon og samarbeid bør derfor løses i regionene.

Konklusjon

Rådmannen foreslår at formannskapet vedtar følgende høringsuttalelse:

Trondheim kommune er svært tilfreds med at kulturdepartementet ønsker å gjennomføre tiltak for å møte utfordringene med å skape et større mangfold i norsk kinofilm og tv-drama. I innspillsnotatet er det fremmet mange forslag som vil kunne legge grunnlaget for mer mangfold og kvalitet i produksjonene. Arbeidsgruppen har vist en viss forståelse for den viktige rollen som de regionale filmsentrene spiller i denne sammenhengen, men har ikke belyst dette godt nok.

Det er samtidig nødvendig å påpeke at flere av forslagene sannsynligvis vil medføre at størstedelen av økt statlig innsats vil føre til en styrking av filmområdet i Oslo med begrenset effekt for landet for øvrig.

Rådmannen foreslår derfor at formannskapet fremmer følgende alternative forslag til tiltak for økt mangfold innen norsk kinofilm og tv-drama:

Formannskapet er svært tilfreds med at Kulturdepartementet ønsker å arbeide for et større mangfold i norsk kinofilm og tv-drama.

Formannskapet anmoder Kulturdepartementet om å gjennomføre en analyse av de ulike aktørenes roller, ansvar og behov for at de best mulig kan bidra til økt mangfold i kinofilm og tv-drama. I den anledning bør det legges spesiell vekt på betydningen av og mulighetene som ligger i den regionale filmsatsingen.

Formannskapet har følgende kommentarer til forslagene i innspillsnotatets pkt. 5:

Pkt. 5.1.1 Legge kortfilmstøtten til de regionale filmsentrene og opprette filmsenter i Oslo

- Formannskapet går inn for at Norsk Filminstitutt fortsatt skal disponere midler til utvikling og produksjon av kortfilm. Kortfilmstøtten hos Norsk Filminstitutt og de regionale filmsentrene bør økes.
- Etablering av et nytt filmsenter i Oslo bør ikke prioriteres før filmsatsingen i regionene har kommet opp på et nivå som gjør dem i stand til å ivareta sin rolle og oppgaver knyttet til utvikling av mangfold på filmområdet. I den anledning vil Trondheim kommune oppfordre kulturdepartementet til å revurdere bruken av befolkningstetthet som kriterium for fordeling av tilskudd til de regionale filmsentrene.

Pkt. 5.1.2 Følge opp utjevningforslag for balansert kjønnsrepresentasjon i norsk filmbransje

- Kulturdepartementet oppfordres til å prioritere innenfor en framdriftsplan hvilke tiltak som skal gjennomføres for å oppnå en balansert kjønnsrepresentasjon i norsk filmbransje

Pkt. 5.1.5 En aspirant-, hospitant- og mentorordning som legges til filmsentrene

- Trondheim kommune foreslår at forvaltningen av en aspirant-, hospitant- og mentorordning legges til ett av de regionale filmsentrene med tilknytning av et nasjonalt utvalg som behandler søknader om etablering av slike stillinger/prosjekter.

Pkt. 5.2.2 Øke antall film og tv-fortellinger for barn og unge basert på originale og samtidige

Trondheim kommune

historier

- Trondheim kommune ber Kulturdepartementet om å innføre tiltak som først og fremst stimulerer til økt produksjon av film for barn og unge ved prioritering av målgruppen innenfor eksisterende tilskuddsordninger.

Pkt. 5.2.3 Introdusere incentivordninger

- Incentivordninger for utenlandsk filmproduksjon i Norge bør etableres så raskt som mulig.

Pkt. 5.3.2 Film X: Opprette et filmverksted for barnehage- og skolebarn

- Etablering av en institusjon for formildning til barn og unge bør ikke prioriteres som et statlig anliggende. Trondheim kommune forutsetter at Kulturdepartementet prioriterer å styrke satsingen på barn og unge hos de etablerte institusjoner nasjonalt regionalt for utvikling av et godt tilbud til barn og unge gjennom samarbeid med andre lokale og regionale aktører.

Pkt 5.3.3 Tiltak rettet mot de yngste og de eldste

- Trondheim kommune foreslår at Kulturdepartementet tar ansvar for tilskudd som skal styrke satsingen på barn og unge. Dette bør gjøres ved å legge til rette for samarbeid mellom regionale filmsentre, kinoer, cinematek og filmklubber og det interkommunale samarbeidet om Den kulturelle spaserstokken slik at tilbudet når ut i alle kommuner.

Rådmannen i Trondheim, 11.03.2013

Morten Wolden
kommunaldirektør

Marit Teigen Myrstad og
Kjersti Lerseth
rådgivere

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Vedlegg: Brev fra kulturdepartementet av 19.12.12
Høringsnotat fra arbeidsgruppa for mangfold i film og tv